

Hvem må undervise og eksaminere på Healths forskningsbaserede uddannelser?

1. Regler og hensyn

Følgende regler fastsætter rammerne for, hvem der må undervise og eksaminere på forskningsbaserede uddannelser på Health:

Bekendtgørelsen om stillingsstruktur for videnskabeligt personale ved universiteter

- Indeholder en udtømmende liste over de stillingskategorier, der kan benyttes til at ansætte videnskabeligt personale, og en beskrivelse af disse stillingskategorier. Kun personer ansat i stillinger omfattet af stillingsstrukturen kan varetage undervisnings- og forskningsopgaver på universiteterne.
- Specificerer, at universitetet har ansvaret for at der er sammenhæng mellem den forskning der udføres, og de uddannelser universitetet tilbyder.
- Specificerer universitets ansvar i relation til pædagogisk-didaktisk kompetenceudvikling af undervisere, herunder krav om undervisningsportfolio og universitetspædagogikum.

AU's kvalitetspolitik, som er en udmøntning af kriterierne for institutionsakkreditering (akkrediteringsbekendtgørelsen)

- En uddybning af fakultetets forståelse af forskningsbaseret uddannelse og undervisning findes i [notat om forskningsbaseret uddannelse og uddannelsernes videngrundlag på Health](#).
- En fastsættelse af fakultetets generelle politik for anvendelse af eksterne undervisningsressourcer findes i [Politik for anvendelse og tilknytning af DVIP på Health](#).

Jf. **eksamensbekendtgørelsen** er det et krav, at eksaminator fungerer som underviser: §22 stk. 2 Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere (eksaminatorer) udpeget af universitetet blandt underviserne på universitetet.

På baggrund af ovenstående er der overordnet set følgende hensyn at tage ved udpegning af undervisere og eksaminatorer:

- På den ene side sammenhængen mellem den forskning, der foregår på fakultetet, og den undervisning, der udbydes. Det vil blandt andet sige, at uddannelserne er forankret i et aktivt forskningsmiljø, og at underviserne er aktive forskere, ligesom der undervises i teori, metoder, videnskabelige arbejdsformer og processer og de nyeste forskningsresultater. Desuden hensynet til kvaliteten og forskningsbaseringen af den udprøvning som studerende gennemgår i løbet af uddannelsen, herunder vejledning af kandidatspecialer.
- På den anden side hensynet til at uddannelserne bidrager til sammenhæng og interaktion med det omgivende samfund, eksempelvis gennem anvendelse af DVIP, der kan være med til at understøtte samspillet mellem studerende, forskningsmiljøet og det omgivende samfund og til at opfylde kvalifikationsrammens mål for færdigheder.

2. Rammer og ansvar

Ansvar for at tilrettelægge undervisning og eksamen

Opgaven med at forestå den praktiske tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisning og af prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen, påhviler studieleder i samarbejde med studienævn og institutleder. Studieleder udpeges blandt heltidsansatte videnskabelige medarbejdere, jf. [AU's vedtægt](#)

På Health skal der for alle ECTS-belagte kurser udpeges en kursusansvarlig/kursusleder. Vedkommendes rolle og ansvar er defineret i kvalitetsorganisationen for hvert institut – læs mere på Healths medarbejderside for [kvalitetspraksis \(roller og ansvar\)](#).

Som udgangspunkt skal opgaven som kursusansvarlig varetages af en professor, lektor eller adjunkt.

Pædagogisk-didaktiske kompetencer og kompetenceudvikling

Institutlederen har ansvaret for, at de videnskabelige medarbejdere, der varetager undervisning, har de fornødne pædagogisk-didaktiske kompetencer til at løfte deres konkrete undervisningsopgaver jævnfør *Bekendtgørelse om stillingsstruktur for videnskabeligt personale ved universiteter*.

Det sikres ved ansættelsen, ligesom de videnskabelige medarbejdere, der varetager undervisning, løbende skal vedligeholde og udvikle deres pædagogisk-didaktiske kompetencer. Hvorledes dette sker bedst muligt, drøftes løbende mellem den ansatte og dennes leder.

Et afsæt for den løbende dialog mellem den ansatte og dennes leder kan være den ansattes obligatoriske undervisningsportfolio, der indeholder dokumentation af undervisningserfaring, kursus- og uddannelsesledelse og pædagogisk-didaktisk kompetenceudvikling.

Supervision og sparring

Adjunkter/studieadjunkter og ph.d.-studerende er ansat i uddannelsesstillinger jævnfør *Bekendtgørelse om stillingsstruktur for videnskabeligt personale ved universiteter*. Det betyder, at instituttet har et særligt ansvar for at understøtte deres undervisningsopgaver. Ud over at stille pædagogisk-didaktiske kompetenceudviklingstilbud til rådighed omfatter dette også, at der udpeges hhv. en adjunktvejleder og en ph.d.-hovedvejleder, som tilbyder supervision.

For øvrige ansatte gælder, at institutlederen efter en individuel vurdering kan tilbyde supervision. Herudover kan alle ansatte, der varetager undervisning, få sparring fra kursusleder, studieleder eller anden relevant uddannelsesansvarlig. Hertil kommer, at alle har mulighed for og opfordres til at indgå i kollegial sparring med kollegaer eksempelvis gennem deltagelse i undervisningsteams eller andre relevante formelle eller uformelle kollegiale samarbejdsformer.

3. Hvem må undervise og eksaminere på Health

3.1. Senior videnskabeligt personale

Stillings-kategori	Under-vise	Eksami- nere	Vejlede specialer o.lign.	Hjemmel
Professor og professor MSO	x	x	X	Jf. bekendtgørelse om stillingsstruktur er professoratet en stilling, hvor hovedopgaverne er forskning (herunder forpligtelse til publicering/videnskabelig formidling) og forskningsbaseret undervisning (med tilhørende eksamensforpligtelser) (...) Hertil kan komme varetagelse af forsknings-, kursus- og studieledelse, vejledning og supervision samt fagligt bedømmelsesarbejde. Universitetet fastlægger den nærmere fordeling mellem de forskellige opgaver. Vægtningen mellem de forskellige opgaver kan variere over tid
Klinisk professor	x	x	X	Jf. bekendtgørelse om stillingsstruktur varetager en klinisk professor vejlednings-, undervisnings- og/eller forskningsopgaver. Stillingen omfatter også eksamen for medicinstuderende og studerende i klinisk biomekanik ved sygehuse, der varetager undervisning i kliniske fagområder samt vejledning, herunder af ph.d. -studerende.
Lektor	x	x	x	Jf. bekendtgørelse om stillingsstruktur er lektoratet en stilling, hvor hovedopgaverne er forskning (herunder forpligtelse til publicering/videnskabelig formidling) og forskningsbaseret undervisning (med tilh. eksamensforpligtelser) (...) Hertil kan komme varetagelse af forsknings-, studie- og kursusledelse, vejledning og supervision samt fagligt bedømmelsesarbejde. Universitetet fastlægger den nærmere fordeling mellem de forskellige opgaver. Vægtningen mellem opgaverne kan variere over tid.
Studielek- tor	x	x	Kun med insti- tutledelsens til- ladelse ¹	Jf. bekendtgørelsen om stillingsstruktur kan universiteterne i begrænset omfang besætte stillinger som studieadjunkt og studielektor. Stillingsindholdet er undervisning og tilsvarende opgaver. Stillingen kan indeholde faglige udviklingsopgaver. Stillingskategorierne studieadjunkt og studielektor kan anvendes i forbindelse med undervisning i redskabsfag, praksisbetonede fag eller grundlæggende fag, hvor det faglige indhold ikke beror på ny forskning. Ud over undervisningsopgaver og eventuelle faglige udviklingsopgaver kan stillingen som studielektor indeholde supervision og vejledning af studieadjunkter.
Klinisk lek- tor	x	x	X	Jf. bekendtgørelse om stillingsstrukturer er stillingen som klinisk lektor en deltidsstilling til varetagelse af kvalificerede undervisningsopgaver. Stillingen omfatter også eksamen for medicinstuderende ved sygehuse, der varetager undervisning i kliniske fagområder samt vejledning, herunder af ph.d. -studerende. Den kliniske lektor skal selvstændigt tilrettelægge og gennemføre undervisning inden for den pågældende afdelings eller enheds speciale og gældende studieplan. Undervisningen omfatter forelæsninger, kurser og gennemførelse af eksaminer, vejledning, herunder af ph.d. -studerende, samt deltagelse i bedømmelsesudvalg ved tildeling af ph.d. - og doktorgrader. Stillingen kan omfatte udviklingen af fagområdet samt andre opgaver.

¹ Kun medarbejdere med en **ph.d.** grad eller tilsvarende kan vejlede specialer. Institutledelsen foretager individuelle vurderinger af ansatte i stillingskategorier, hvor en **ph.d.** grad ikke er et krav (studieadjunkt, studielektor, ekstern lektor).

Junior videnskabeligt personale

Stillings- kategori	Under- vise	Eksami- nere	Vejlede specialer o.lign.	Hjemmel
Adjunkt	x	x	x	Jf. bekendtgørelsen om stillingsstruktur er stillingen som adjunkt en uddannelsesstilling, hvor hovedopgaverne er forskning (herunder forpligtelse til publicering/videnskabelig formidling) og forskningsbaseret undervisning (med tilhørende eksamensforpligtelser). Universitetet fastlægger den nærmere fordeling mellem de forskellige opgaver. Vægtningen mellem de forskellige opgaver kan variere over tid, men der skal sikres en balance, som gør, at adjunkten kan kvalificere sig inden for de for stillingen relevante områder.
Studiead- junkt	x	x	Kun med insti- tutledelsens til- ladelse ²	Jf. bekendtgørelsen om stillingsstruktur kan universiteterne i begrænset omfang besætte stillinger som studieadjunkt og studielektor. Stillingsindholdet er undervisning og tilsvarende opgaver. Stillingen kan indeholde faglige udviklingsopgaver. Stillingskategorierne studieadjunkt og studielektor kan anvendes i forbindelse med undervisning i redskabsfag, praksisbetonede fag eller grundlæggende fag, hvor det faglige indhold ikke beror på ny forskning.
Post.doc ³	Kun med in- stitutle- delsens tilla- delse	Kun med in- stitutle- delsens tilla- delse	Kun med insti- tutledelsens til- ladelse	Jf. bekendtgørelsen om stillingsstruktur er stillingsindholdet overvejende forskning, hertil kommer undervisning i et vist omfang. Desuden kan der i begrænset omfang komme varetagelse af andre opgaver.

² Kun medarbejdere med en ph.d. grad eller tilsvarende kan vejlede specialer. Institutledelsen foretager individuelle vurderinger af ansatte i stillingskategorier, hvor en ph.d. grad ikke er et krav (studieadjunkt, studielektor, ekstern lektor)

³ Post.doc. ansatte kan efter institutleders tilladelse varetage undervisning, eksamen og vejledning. Bemærk afsnit 2 ovenfor vedr. kompetenceudvikling og supervision

Øvrigt videnskabeligt personale

Øvrigt videnskabeligt personale kan undervise, evt. eksaminere og evt. vejlede specialer efter en indføring i kursets/uddannelsens rammer og regelgrundlag samt under supervision. Se afsnit 2.

Stillingskategori	Undervise	Eksaminere	Vejlede specialer o.lign.	Hjemmel
Ekstern lektor ⁴	x	x	Kun med institutledelsens tilladelse	Jf. bekendtgørelsen om stillingsstruktur er stillingen som ekstern lektor en deltidsstilling, hvis hovedindhold er undervisning. Den eksterne lektor skal selvstændigt tilrettelægge og gennemføre undervisningsforløb efter universitets bestemmelse, herunder også give forelæsninger, og gennemføre eksaminer og andre evalueringer.
Afdelings- tandlæge (IOOS) og speciallæge (Retsmedicin) ⁵	x	x	Kun med institutledelsens tilladelse	Jf. bekendtgørelsen om stillingsstruktur er stillingen som afdelings- tandlæge en deltidsstilling mhp. varetagelse af ledende funktioner og undervisnings- og behandlingsopgaver i forbindelse med klinisk undervisning af tandlægestuderende under ansvar over for fagområdets videnskabelige ledelse. Afdelings- tandlægen skal under ansvar over for fagområdets videnskabelige ledelse være ledende, vejledende og koordinerende med hensyn til de opgaver, der pålægges de kliniske lærere, og forestå den løbende evaluering af de studerende.
Ph.d. stipendiat	x	Nej ⁶	Nej	Ph.d. studerende skal opnå erfaring med undervisning og formidling. På Health har fakultetsledelsen besluttet at ph.d.-studerende har en formidlingsforpligtelse på 150 timer . Ph.d. studerende kan ikke fungere som eksaminator, men kan bidrage til voteringen, med særligt fokus på bestemmelserne i eksamensbekendtgørelsen §5 stk. 6 samt §22.
Undervisningsassistent	x	Kun med institutledelsens tilladelse	Nej	Jf. bekendtgørelsen om stillingsstruktur kræver det særlig tilladelse fra institutledelsen at lade en undervisningsassistent eksaminere
Klinisk lærer	x	Kun med institutledelsens tilladelse	Nej	Jf. bekendtgørelse om stillingsstruktur er stillingen som klinisk lærer er en deltidsstilling med henblik på selvstændig varetagelse af undervisnings- og vejledningsopgaver på sygehus, i praksis eller på klinik. Undervisningen mv. supplerer undervisning varetaget på adjunkt-, lektor-, eller professorniveau. Den kliniske lærer skal have særlig tilladelse til at fungere som eksaminator. Institutlederen har kompetence til at give denne tilladelse.
Studerer- underviser ⁷	x	Nej	Nej	

⁴ Kun medarbejdere med en ph.d. grad eller tilsvarende kan vejlede specialer. Institutledelsen foretager individuelle vurderinger af ansatte i stillingskategorier, hvor en ph.d. grad ikke er et krav (studieadjunkt, studielektor, ekstern lektor).

⁵ Kun medarbejdere med en ph.d. grad eller tilsvarende kan vejlede specialer. Institutledelsen foretager individuelle vurderinger af ansatte i stillingskategorier, hvor en ph.d. grad ikke er et krav (studieadjunkt, studielektor, ekstern lektor).

⁶ Ph.d.-studerende med bestået tandlægeuddannelse kan undtages fra denne regel på Odontologi i forbindelse med bachelorprojekt til og med sommereksamen 2025 dette under supervision af ph.d.-vejleder og skal godkendes af institutleder.

⁷ Studerendundervisere kan undervise efter pædagogisk instruktion og indføring i regler og rammer, hvilket er instituttets ansvar. Hertil kommer kontinuerlig vejledning ved kursusleder.